

Тема Ястреби и гълъби – конфликт

Раздел 1: Как се развиват конфликтите?

Конфликтите, както сътрудничеството, са част от човешкото поведение. Как това засяга ежедневието ни на индивидуално и на колективно равнище и как се е отразявало на живота на хората в миналото?

Резултати от обучението по този раздел

Вашите ученици ще могат да:

- анализират причините и последствията от конфликтите;
- разбират ролята на индивидите и групите в развитието на конфликти;
- осъзнават положителните и отрицателните аспекти на конфликтите.

Предоставени ресурси

Ресурс 1: Карти, откъси, стенопис

Ресурс 2: Откъси, определения, картина

Дейност по групи 1: Поводи (предвидете 15 минути)

В тази дейност учениците посочват причини, които могат да доведат хората до конфронтация помежду им, като отправната точка са междуличностните отношения. Разделете класа на четири групи, като дадете на всяка група голям лист хартия, върху който е написана една от следните категории отношения. После поискайте от учениците да запишат възможни причини за конфликт между хората, който попада в съответната категория отношения.

- „Съседи“
- „Семейства“
- „Приятели“
- „Съученици или колеги“

След това организирайте обсъждане в клас, за да сравните приликите и разликите в различните идеи. За да накарате учениците да мислят за по-широкия контекст и за това как конфликтите възникват и се развиват на национално и на международно равнище, предизвикайте ги да преформулират своите идеи чрез по-обща понятия. Такива понятия биха могли да бъдат неравенство, несправедливост, господство, потисничество, политически възгледи и идеология, амбиция, конкуренция и т.н.

Дейност в клас 1: Революции (предвидете 15 минути)

В тази дейност учениците ще преминат от осъзнаването на мотивите за конфликтите към разбиране за това как тези мотиви могат да обединят хората в борба за промяна. Те ще разгледат три различни момента от историята, за да ги сравнят и да посочат приликите и разликите: сътресенията в Близкия изток през 2011 г. („Арабската пролет“), революциите през 1989 г. в източноевропейските държави, контролирани преди това от Съветския съюз, и революционните движения в Европа през 1848 г.

Първо възложете на учениците да проучат картите в Ресурс 1. Може да се наложи да опресните или обобщите предишните им знания за тези събития, за да се уверите, че разбират добре специфичните обстоятелства, в които се е развило всяко едно от тези революционни движения. Запознайте ги с понятието „революции чрез ефекта на доминото“, което може да се използва за описание и на трите епизода.

После ги накарайте поотделно да прочетат откъса от статията на историците в Ресурс 1. Поискайте от тях да посочат и изброят приликите и разликите между събитията от 2011, 1989 и 1848 г., които се анализират в тази статия. Обобщете изразените мнения чрез обсъждане в клас и в заключение им помогнете да формулират определение на понятието за революция, което да обяснява разликите между революция и други конфликти: ролята на гражданските общества, ролята на идеалите и т.н.

За завършване на тази дейност поискайте от учениците да обсъдят значението на стенописа – последния документ в Ресурс 1. Какви символи са използвани за предаване на понятието за революция? Каква е връзката с революциите, обсъждани в рамките на тази дейност? По-конкретно, защо „пролетта“ е образ, използван за 2011 и 1848 г., като се позовават на стенописа? Уместно ли е това?

Дейност по групи 2: Култура на насилие (предвидете 15 минути)

Във всеки конфликт има потенциал за насилие. Тази дейност кара учениците да размишляват как в едно общество може да се развие култура на насилие чрез начина, по който насилието е представяно и изобразявано.

Организирайте обсъждане в клас, което дава на учениците възможност да отговорят на следните въпроси:

- Как биха могли някои развлечения или дейности в свободното време да доведат до това да срещнете насилие?
- Смятате ли, че подобна среща Ви прави по-склонни към насилие? Защо да или защо не?
- Мислите ли, че развлечения или дейности в свободното време, които възхваляват различни аспекти на насилието, разкриват нещо за отношението на обществото към насилието?

На този етап учениците търсят приликите и разликите между съвременната ситуация и тази в Италия след Първата световна война, когато възхвалата на насилието, специално чрез творчеството на някои художници, подкрепя появата на фашизма. По-конкретно, те ще разгледат двама художници футуристи от този период: поета и художник Филипо Томазо Маринети (1874 – 1944 г.), автор на Манифеста на футуризма и един от първите поддръжници на Националната фашистка партия (PNF), и художника Алфредо Гауро Амбрози (1901 – 1945 г.), който работи за Бенито Мусолини от 1920 до 1940 г.

Възложете на учениците да анализират документите в Ресурс 2 и да ги обсъдят в малки групи. Поискайте от тях да подготвят писмени отговори на следните въпроси:

- Как се разглежда насилието в този откъс от Манифеста на футуризма?
- Мислите ли, че откъсът от Манифеста на футуризма може да се приеме за слово на

ДОМ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ИСТОРИЯ

омразата според определението на Съвета на Европа? Защо?

- Какво ни казва тази картина от Алфредо Гауро Амбрози, на която е изобразен Мусолини, за връзката между футуризм и фашизъм в Италия след Първата световна война? Опишете визуалните елементи, които допринасят за създаването на това впечатление. (Забележете: аеро рисуването е техника, създадена от футуристите през 1929 г.; тя се основава на идеята, че технологията на летенето предлага нови перспективи и нова реалност, която да бъде представяна в изобразителното изкуство.)